

Toimintakertomus vuodelta 2018

Samuli Sillanpää

1. Aluksi

Vuosi 2018 oli lautakunnan 28. toimintavuosi ja vuosille 2016 - 2019 valitun lautakunnan kokoonpanon kolmas toimintavuosi. Lautakunnan puheenjohtajana toimi Timo Ojala ja varapuheenjohtajina Jarmo Hirvonen ja Pia Ek. Istunto toiminta jatkui heti vuoden alusta alkaen aikaisempien käytäntöjen mukaisesti ja lautakunta järjestäytyi 11.1.2018 pidetyssä täysistunnossa.

Jäljempänä toimintakertomuksessa lautakunnan ratkaisemiin asioihin viitataan käyttämällä asioiden päätösnumeroita, ellei kysymyksessä olevasta kohdasta muuta ilmene.

2. Ratkaistut ja siirtyneet asiat

Vuoden 2018 aikana lautakunta antoi kaikkiaan 21 ratkaisua eli 6 vähemmän kuin vuonna 2017. Annettujen ratkaisujen määrä on palannut huippuvuoden 2015 (46 ratkaisua) jälkeen lähelle pidemmän ajan keskiarvoa. Vuonna 2016 annettiin 31 ratkaisua ja viimeisinä vuosina ennen vuotta 2015 keskimäärin noin 25 ratkaisua vuodessa (ks. tarkemmin kohta 7).

Uusia asioita tuli lautakunnassa vireille vuoden 2018 aikana yhteensä 22. Vuoden 2017 aikana vireille tuli 21 asiaa ja vuonna 2016 yhteensä 33 asiaa. Huippuvuonna 2015 vireille tuli lautakunnassa 48 asiaa. Tätä aikaisemmin vuosina 2009 - 2014 vireille on tullut lautakunnassa vuosittain 23 - 28 asiaa.

Vuoden 2018 lopussa ratkaisematta oli 4 asiaa (Dnro:t 16, 20, 21 ja 22/2018), joista vanhin tuli lautakunnassa vireille 20.8.2018. Nämä asiat ovat siirtyneet vuodelle 2019. Vertailun vuoksi vuoden 2017 lopussa ratkaisematta oli 3 asiaa ja vuoden 2016 lopussa 9 asiaa.

3. Käsittelyajat

Lautakunnan tavoitteena on ollut saada asiat käsitellyiksi ja ratkaistuiksi 2 - 3 kuukaudessa. Vuoden 2018 aikana ratkaistujen asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 66 päivää eli noin 2 kuukautta. Vuonna 2017 ratkaistuissa asioissa käsittelyaika oli keskimäärin 80 päivää eli käsittelyajat lyhenivät jonkin verran ja ovat yleisesti ottaen asetetun tavoitteen mukaisia.

Lautakunta on pyrkinyt työssään siihen, että erityisen kiireelliset asiat kyetään käsittelemään ja ratkaisemaan tarvittaessa hyvinkin nopeasti. Vuoden 2018 aikana lautakunta on nopeimmillaan ratkaissut asian 3 päivän kuluessa sen vireilletulosta (UOL 11/2018, Soudun arvokisavalinta).

Pisimpään lautakunnassa vireillä olleen, seurasta erottamista jääkiekossa koskeneen jutun käsittelyaika oli 155 päivää (UOL 12/2018), eli noin 5 kuukautta.

4. Kokoonpanot, ratkaisijat ja työmäärän jakaantuminen

(a) Kokoonpanot

Lautakunta on pääsääntöisesti toimivaltainen 1 + 2 kokoonpanossa. Tavoitteena on kuitenkin 1 + 4 kokoonpano, joka on lautakunnan peruskokoonpano. Vuonna 2018 ratkaistuista asioista lautakunta on ratkaissut

- 1 jäsenen kokoonpanossa: 1 asia (peruutus)
- 3-jäsenisessä kokoonpanossa: 2 asiaa
- 4-jäsenisessä kokoonpanossa: 6 asiaa
- 5-jäsenisessä kokoonpanossa 12 asiaa

Vuoden 2018 aikana 3 ja 4 jäsenen kokoonpanon käyttö on johtunut asian kiireellisyydestä, kokoonpanon muodostamisessa olleista ennakoimattomista vaikeuksista tai kokoonpanoon nimetyille jäsenelle viime hetkellä tulleesta esteestä. Muutoin ratkaisukokoonpano on ollut 5-jäseninen, kuten täysistunto on asettanut lähtökohdaksi. Vuonna 2017 lautakunta ratkaisi 3 jäsenen kokoonpanossa 8 asiaa ja 4 jäsenen kokoonpanossa 3 asiaa.

(b) Suulliset käsittelyt

Vuonna 2018 ei toimitettu yhtään suullista käsittelyä. Tilanne oli sama vuosina 2017 ja 2016. Vuonna 2015 suullisia käsittelyjä oli kaksi.

(c) Ratkaisijat ja työmäärän jakaantuminen

Vuoden 2018 aikana ratkaistuissa asioissa lautakunnan puheenjohtaja Ojala on toiminut puheenjohtajana 14 asiassa ja varapuheenjohtajista Hirvonen 1 asiassa ja Ek 6 asiassa. Hirvonen on ollut lisäksi ratkaisukokoonpanon jäsenenä 6 asiassa ja Ek niin ikään 6 asiassa.

Lautakunnan jäsenet ovat olleet mukana kokoonpanossa seuraavasti:

Aine (-), Halila (7), Hedkrok (-), Kajander (7), Kohtala (4), Lahti (-), Lindroos (4), Ojanen (2), Palmgren (2), Pennanen (-), Rantala (4), Rautiainen (2), Rintala (6), Salmenkylä (12), Stenius (3), Suominen (4), Timonen (-), Virtanen (-) ja Väyrynen (1).

(d) Lautakunnan sihteereiden työnjako

Lautakunnassa on ollut kaksi sihteeriä vuoden 2008 puolivälistä lähtien. Vuonna 2018 sihteereinä toimivat Samuli Sillanpää ja Ilkka Lahtinen. Juttujen jaossa sihteereiden välillä on noudatettu vakiintuneesti sitä periaatteellista lähtökohtaa, että jutut pyritään jakamaan tasan molempien sihteereiden kesken. Lautakunnan toimiston (Sointu Hyvönen) kanssa on sovittu meneteltäväksi siten, että uuden valitusjutun vireille tulosta ilmoitetaan kummallekin sihteerille. Juttujen jaosta on päättänyt Sillanpää ja jutut on pyritty jakamaan vuorotellen molemmille sihteerille, ellei yksittäisessä tapauksessa asian käsittely ole edellyttänyt jutun toisenlaista jakamista. Sihteerit ovat myös yksittäistapauksissa, esimerkiksi työtilanteesta johtuen, sopineet jutun jakamisesta toisin.

Vuonna 2018 annettujen ratkaisujen (21) osalta Sillanpää on toiminut valmistelijana 12 ja Lahtinen 9 asiassa.

(e) Päivystys

Kesälomakauden ajaksi lautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajien sekä sihteereiden kesken sovittiin erillisestä päivystysjärjestelystä siten, että lautakunta kykenee tarvittaessa käsittelemään kiireelliset asiat päivystysluonteisesti.

Kesällä 2018 saapui ja ratkaistiin vain 1 kiireellinen asia (soudun arvokisavalintaa koskenut asia UOL 11/2018, käsittelyaika 3 päivää).

5. Asioiden jakaantuminen asianimikkeittäin, urheilulajeittain sekä lopputuloksen perusteella

Vuoden 2018 aikana lautakunnassa ratkaistuista asioista kaikkiaan 12 asiaa eli yli puolet ratkaistuista asioista koskivat urheilijoiden ja seuran kurinpitoa. Kahdessa kurinporatkaisussa oli kysymys dopingrikkomuksesta (UOL 7 ja 10/2018). Arvokilpailu- tai maajoukkuevalintoihin liittyviä asioita ratkaistiin vuonna 2018 vain 1, eli selvästi vähemmän kuin vuosina 2017 (3) ja 2016 (8).

Vuoden 2018 aikana annetut ratkaisut jakaantuivat seuraavasti.

(a) Asianimikkeet

Kurinpito

- 12 ratkaisua (UOL 1, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 15, 17, 18, 19 ja 21/2018)

Päätöksen sääntöjenvastaisuus

- 2 ratkaisua (UOL 9 ja 14/2018)

Seurasta erottaminen ja jäsenoikeuksien rajoittaminen

- 2 ratkaisua (UOL 12 ja 13/2018)

Seuralisenssi

- 1 ratkaisu (UOL 4/2018)

Pelaajan pelioikeus

- 1 ratkaisu (UOL 16/2018)

Arvokilpailu- / maajoukkuevalinnat

- 1 ratkaisu (UOL 11/2018)

Uudelleen käsittely

- 1 ratkaisu (UOL 20/2018)

Sillensä

- 1 ratkaisu (UOL 2/2018)

(b) Urheilulajeittain tarkasteltuna

Jääkiekko

- 5 ratkaisua (UOL 5, 6, 9, 12 ja 19/2018)

Jalkapallo

- 4 ratkaisua (UOL 4, 13, 16 ja 20/2018)

Vesipallo

- 2 ratkaisua (UOL 17 ja 18/2018)

Autourheilu

- 2 ratkaisua (UOL 2 ja 3/2018)

Koripallo

- 1 ratkaisu (UOL 8/2018)

Lentopallo

- 1 ratkaisu (UOL 1/2018)

Fitness

- 1 ratkaisu (UOL 7/2018)

Golf

- 1 ratkaisu (UOL 14/2018)

Alppihiihto

- 1 ratkaisu (UOL 15/2018)

Soutu

- 1 ratkaisu (UOL 11/2018)

Pikaluistelu

- 1 ratkaisu (UOL 10/2018)

Voimanosto

- 1 ratkaisu (UOL 21/2018)

(c) *Ratkaisun lopputuloksen perusteella jaoteltuina*

Valitus menestyi kokonaan tai osittain

- 5 ratkaisua (24 %)

Valitus/hakemus hylättiin

- 15 ratkaisua (71 %)

Asia jäi peruutuksen vuoksi sillensä

- 1 ratkaisu (5 %)

6. Valitusmaksukertymä

Valitusmaksu oli vuonna 2018 luonnollisten henkilöiden osalta 250 euroa ja oikeushenkilöiden osalta 700 euroa.

Luonnollinen henkilö oli vuonna 2018 vireille tulleissa asioissa valittajana kaikkiaan 17 asiassa. Näissä asioissa valitusmaksuja on siten maksettu vuoden 2018 aikana yhteensä 4 250 euroa (17 x 250 euroa). Valitusmaksu palautettiin 4 tapauksessa eli lopullinen kertymä oli 3 250 euroa.

Oikeushenkilö oli valittajana kaikkiaan 4 asiassa ja valitusmaksuja kertyi 3 000 euroa (4 x 750 euroa). Näistä ratkaisuista valitusmaksu palautettiin 1 tapauksessa eli lopullinen kertymä oli 2 250 euroa.

Kaikkiaan valitusmaksuja kertyi siten 5 500 euroa. Vastaava määrä oli vuonna 2017 yhteensä 8 250 euroa.

7. Ratkaisumäärien kehitys 2000-luvulla

Lautakunnan antamien ratkaisujen määrä on vuoden 2005 jälkeen selvästi kohonnut. Vielä 2000-luvun alussa lautakunta antoi vuosittain yleensä alle 10 ratkaisua. Vuodesta 2007 alkaen annettujen ratkaisujen määrä on ollut selvästi yli 10 ratkaisua ja vuonna 2011 ylitettiin 30 ratkaisun raja ja päädyttiin 33 ratkaisuun. Vuonna 2012 annettujen ratkaisujen määrä oli 27, vuonna 2013 puolestaan 24, vuonna 2014 kaikkiaan 26 ja vuonna 2015 ennätyskelliset 46 ratkaisua. Vuonna 2016 ratkaisujen määrä oli 31 ja vuonna 2017 yhteensä 27. Nyt tarkasteltavana olevan vuoden 2018 aikana ratkaistujen asioiden määrä oli 21. Juttu- ja ratkaisumäärissä vuosi 2018 jäi siten hieman pidemmän ajan keskiarvon alapuolelle. Ratkaisumäärien verrattain suuresta vaihtelusta (26 - 46 - 31 - 27 - 21) viime vuosina johtuen tulevien vuosien ratkaisumääriä on kuitenkin vaikea arvioida.

Lautakunta antoi ensimmäisen kymmenen toimintavuotensa aikana (1991 - 2000) yhteensä 50 ratkaisua. Seuraavana kymmenvuotiskautena (2001 - 2010) ratkaisuja annettiin yhteensä 113. Viimeksi kuluneen 8 vuoden aikana vuosina 2011 - 2018 lautakunnan antamien ratkaisujen määrä on ollut yhteensä 235 ratkaisua. Lautakunta on siten antanut toimintansa aikana (1991 - 2018) yhteensä 398 ratkaisua.

Ratkaistujen asioiden määrät ovat olleet vuodesta 2001 alkaen seuraavat: 2001 (4), 2002 (7), 2003 (6), 2004 (11), 2005 (5), 2006 (7), 2007 (12), 2008 (18), 2009 (19), 2010 (24), 2011 (33), 2012 (27), 2013 (24), 2014 (26), 2015 (46), 2016 (31), 2017 (27) ja 2018 (21).

8. Tavoitteet vuodelle 2019

(a) Työmäärän tasainen jakaantuminen

Lautakunnan jäsenten suhteellisen suuri lukumäärä ja toisaalta ratkaistavien asioiden suhteellisen vähäinen määrä edellyttää erityisen huomion kiinnittämistä työmäärän mahdollisimman tasaiseen jakaantumiseen jäsenten kesken. Työmäärän tasanen jakaantumisen lähtökohta pyritään ottamaan huomioon kokoonpanoja vahvistettaessa.

(b) Käsittelyajat

Keskeinen tavoite on edelleen se, että vireille tulevat jutut käsitellään viipymättä. Tämän johdosta lautakunta kiinnittää huomiota käsittelyaikoihin ja loppuvuonna myös seuraavalle vuodelle siirtyvien asioiden määrään. Keskimääräisenä käsittelyaikana normaalissa valitusasiassa on pidettävä noin 2 - 3 kuukautta. Pääsääntöisesti lautakunta ratkaisee asiat 5-jäsenisessä kokoonpanossa, ellei erityisten syiden vuoksi pidetä tarkoituksenmukaisempana asian ratkaisemista 3- tai 4-jäsenisessä kokoonpanossa.

Lautakunnan tulee varautua myös kiireellisten asioiden käsittelyyn siten, että tarvittaessa ratkaisu voidaan antaa muutamassa päivässä valituksen vireille tulosta. Tämä edellyttää myös jäsenten joustavuutta ja valmiutta osallistua kiireellisten asioiden käsittelyyn. Lomakausien ajaksi lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä sihteeri sopivat erikseen päivystysjärjestelyistä. Tämä koskee erityisesti kesälomakautta.

(c) Ratkaisujen julkaiseminen

Lautakunta julkaisee kaikki ratkaisut. Asian valmistelusta vastannut lautakunnan sihteeri huolehtii, että ratkaisuille annetaan lähtökohtaisesti vahvistetun asiasanalistan mukaiset asiasanat.

Lautakunnan ratkaisut julkaistaan lautakunnan nettisivuilla. Julkaisemista varten asianosaisina olevien luonnollisten henkilöiden nimet pyritään korvaamaan kirjainsymboleilla (A, B jne.) Ratkaisuja julkaistaessa kiinnitetään muutoinkin huomiota asianosaisten yksityisyyden suojaan. Erityisesti nimien anonymisoinnista kirjainsymboleilla tulee huolehtia doping- ja kurinpitoasioissa sekä alaikäisiä urheilijoita koskevissa asioissa.

(d) Vaikuttavuus

Lautakunnan ratkaisut ovat viime vuosina saaneet enenevässä määrin julkisuutta. Lautakunta pitää kotisivunsa ajantasaisina ja suunnittelee tarvittaessa yhteistyössä Suomen Olympiakomitea ry:n tiedotuksen kanssa oikeusturvalautakunnan tiedottamista koskevat linjaukset.